

JAZZSTORIES

ADRIANA CÂRCU

Cu o prefață de Virgil Mihaiu

BRUMAR
Timișoara, MMXVI

Cuprins

Cuvânt înainte la *JazzIstoriile Adrianei Cârceu* • 9

INTERVIURI

Marius Giura – *Jazzu-ul ca fenomen* • 15

Nils Petter Molvær – *Muzica, un flux, o stare* • 28

Avishai Cohen

Publicul ne schimbă în fiecare seară într-un mod aproape mistic • 33

Thomas Strønen – *Toba de tinichea* • 38

Liviu Butoi – *Balansul între liric și abstract* • 44

Sidsel Endresen – *Locul unde trebuie să fii* • 49

Mathias Eick – *Trompeta este lucrul cel mai apropiat de inima mea* • 54

Tord Gustavsen – *Despre bogăția simplității* • 60

Stian Westerhus – *Dimensiunea existențială a muzicii* • 65

Luiza Zan – *Acasă în jazz* • 70

Trilok Gurtu – *Eu mă aflu aici, ca să fac muzică* • 76

Alexander Bălănescu – *Lirism și dramă* • 80

Manu Katché - *Când cânt la tobe, văd culori* • 88

Nils Petter Molvær – *Când trompeta iscă vise* • 92

Mircea Tiberian – *Muzica, o forță a naturii* • 95

Erland Dahlen: *Rolling Bombers și Blossom Bells* • 104

Eivind Aarset: *între intimitate și curaj* • 109

Marilyn Mazur – *Cântecul din pădure* • 114

ȘTARE DE JAZZ

Alchimia pasiunii • 123

Good Bye, Mister Jazz • 125

La răscruce, cântec de trompetă • 128

Măsura succesului • 130

Păsări cu cozi lungi, roșii • 132

Femeia care și-a schimbat viața pentru un cântec • 135

Ultimul vis din mai • 138

Călătoria lui Horea • 140

CRONICI

Am fost și eu la Gărâna • 145

Enjoy Jazz – Note de festival • 149

Ora verde a jazzului • 158

Jazz în poiana armoniilor • 163

Note de la un maraton de jazz • 168

A Marriage Made in Heaven • 172

Jazz-ul acasă • 176

O punere în visare la Brebu • 178

Gărâna 2013 • 180

Lumini înalte • 185

Jazzul de sub ochii noștri • 189

Albe furtuni de petale • 191

Gărâna, ca un ritual • 196

Marius Giura *≠* Jazzul ca fenomen

Joi, 22 iulie

Ajungem la Gârâna pe la patru după-amiază pe un soare strălucitor. Oprim în Poiana Lupului ca să descărcăm Orizonturile și să mă prezint la Marius Giura, directorul festivalului de jazz de la Gârâna. Ne-am cunoscut exact acum un an, la lansarea volumului Povestea zilelor noastre, când m-a invitat să facem împreună o emisiune pentru Radio Campus. Mai precis, ne-am cunoscut în timpul acelei emisiuni. Marius mă întâmpină cu un zâmbet vag. Este calm, amabil și cumva întors spre sine; așa cum va rămâne până la sfârșitul festivalului. Îmi confirmă că ne vom întâlni în fiecare zi la ora zece (mai puțin luni – o zi, spune el, foarte intensă din punct de vedere organizatoric), ca să facem, din mers, cronică festivalului și să vorbim de-ale jazzului.

Vineri, 23 iulie

La ora zece punct sunt la Hanul la Răscruce. Marius e deja acolo și, după câteva discuții organizatorice cu tehnicienii și muzicienii, care-l urmează peste tot, ca o pleiadă, ne așezăm la o masă albă, solitară, din mijlocul unei terase acoperite. Vom fi mereu întrerupți de telefon și de intervențiile „pe viu” dictate de situații ce nu suportă amânare. Admirația mea pentru calmul cu care Marius găsește soluții crește de la oră la oră.

AC: Marius, până acum se desfășoară totul conform master planului?

MG: Da. Pe scenă. Dar, ca de obicei, există probleme pe care nu le percepe nimeni. Ieri, ca un făcut, s-a stricat iar aerul condiționat în mașina basistului Miroslav Vitouš și a trebuit să trimitem o altă mașină în loc. El fiind foarte sensibil și treaba asta întâmplându-se a doua oară, bineînțeles că mi-a făcut o morală aseară, dar până la urmă ne-am despărțit prieteni. Este un mare muzician care și-a creat propriul stil. Poți chiar să spui că ceea ce face el nu mai e jazz, pentru că muzica lui este greu încadrabilă.

Da, am observat și eu aseară. Fusion-ul a devenit funk, iar, la un moment dat, au apărut chiar și anumite elemente de rock, la care publicul a reacționat imediat.

Acelea s-au datorat chitaristului Terje Rypdal care, în sufletul lui, a rămas un rocker. O revelație au fost copiii de la Timișoara, *Funky Growl*, care au plăcut și celor mai năpraznici puriși ai jazzului nou, și care mi-au plăcut și mie. Am vorbit cu ei, acum un an, să-și pregătească programul și i-am și recomandat pentru un festival din Belgia, la care vor participa în toamnă (*sună telefonul, jandarmii au văzut un afiș de anul trecut și credeau că sâmbătă începe un festival de folk, Marius le explică politicos că nu este cazul*).

Ce părere ai despre formația elvețiano-balcanică Elina Duni?

Au fost piese care mi-au plăcut și piese care nu sunt pe gustul meu. Au un pianist foarte bun, iar vocea Elinei e bună. Elina este o persoană deosebit de agreabilă, frumoasă, și, dacă va scăpa puțin de accentele vădit etno, probabil, va avea mare succes. Eu, în general, nu sunt adeptul etno-jazzului, mai ales când are note balcanice.

Marius, tu îți amintești de prima piesă de jazz ascultată; de împrejurarea când ai realizat prima dată conștient că ascuți jazz?

Prima mea amintire jazzistică este legată de Louis Armstrong. Eram prin clasele secundare și Armstrong urma să dea un concert la București, iar emisiunile de jazz de la radio, realizate de Florian Lungu, difuzau piese de-ale lui. Apoi, îmi amintesc că pe coperta revistei *Săptămâna* apăruse odată fotografia Aurei Urziceanu, lucru care iarăși m-a impresionat foarte mult. Revista asta, în afară de faptul că era condusă de niște siniștri, avea și un lucru bun: o pagină, redactată de frații Ursulescu, dedicată rockului și jazzului, unde a fost comentat, de asemenea, acel concert fabulos al lui Armstrong.

Îți amintești o piesă de jazz de care poți lega interesul, pasiunea ta ulterioară?

Nu mai știu titlul piesei lui Armstrong, pe care a difuzat-o Moșu (n. ed. criticul de jazz Florian Lungu) atunci, dar îmi amintesc foarte bine de *Jocul țambalelor* a lui Johnny Răducanu, cântată de Aura Urziceanu, cu Eugen Gondi la percuție; o piesă senzațională, care, și acum, se află printre primele mari compoziții românești de jazz, alături de cele ale lui Richard Oschanitzky și ale lui Paul Weiner, un pic mai târziu. Apoi, ca noi toți, în liceu am devenit un adept fervent al rockului și al Phoenix-ului, și un colecționar pasionat de discuri vinil. Azi, în plină eră virtuală, îmi amintesc cu nostalgie de albumele LP cu copertele acelea frumoase și de tot ritualul pregător al audiției. Și apoi, în mod firesc, cunoscând rockul în toate fazele lui și ajungând la muzica progresivă, este imposibil să nu ajungi la jazz, ca formă conceptualizată a muzicii. Apoi au fost concertele de la Casa Studenților din Timișoara, clubul lui Băcălete; serile acelea nebune.

Îmi amintesc exact de ziua când a murit Thelonious Monk, pentru că în ziua aceea Johnny Răducanu a dat un concert la Casa Studenților; concert la care am trăit cu toții tristețea aceluia moment, pentru că Monk a fost un muzician imens, unul dintre giganții jazzului. Din păcate, Băcălete a plecat, iar jazzul n-a mai avut impactul dinainte. Weiner, Hromadka, Puiu Minda,